

Jaap Hinderink

Na zijn overhaaste vertrek uit Frankrijk op 17 september 1942 meldt mijn vader zich op 22 september in Lissabon bij het Nederlands gezantschap. Daar legt hij op 25 september mondeling een verklaring af bij Henri Maas Geesteranus, die de leiding heeft over de inlichtingendienst in Lissabon en van de verklaring een verslag maakt.

In dit document '*Mededeelingen van den heer Salomon Noach*¹' klaagt mijn vader over de slechte toestanden in het Nederlands opvangcentrum te Toulouse. Op 1ste Kerstdag 1941, zo schrijft hij, heeft hij een aantal Hollandse jongens van 15 - 17 jaar, die hij uit de gevangenis te Mâcon had gehaald, naar het opvangcentrum begeleid. '*De arme jongens waren totaal ondervoed, zij hadden bijna geen kleren aan het lijf en waren bedekt met ongedierte.*' De directeur van het opvangcentrum was niet genegen hen te ontvangen, het was immers eerste Kerstdag.

Namen van de betrokkenen noemt hij niet.

Ook in zijn rapport voor koningin Wilhelmina² haalt hij deze affaire aan als exemplarisch voor de gebrekkige opvang en begeleiding door de Nederlandse vertegenwoordigers in Frankrijk. Ook nu weer zonder namen van de betrokkenen te noemen.

Door de gegevens uit de database van het Museum Engelandvaarders³ te combineren met de verhoren die Engelandvaarders bij aankomst in Engeland ondergingen kon ik achter de namen van drie van hen komen.

Jacob Roelof Hinderink, roepnaam Jaap, heeft op 27 oktober 1941 met twee vrienden Berend Jan Veenstra en Willem Inklaar, Nederland verlaten met als doel Engeland te bereiken. In de trein naar Lyon worden zij opgepakt. Zij belanden in de gevangenis in Mâcon en worden na zes weken, na tussenkomst van mijn vader, vrijgelaten. In zijn verhoor door Engelse en Nederlandse veiligheidsdiensten (Oreste Pinto!) op de Patriotic School vertelt Jaap hierover:

'Van 6 November tot 24 December 1941 hebben wij in de gevangenis gezeten en in dien tijd hebben wij geschreven naar een advocaat BRUNET in Lyons. Hij kwam bij ons en heeft - op ons verzoek - geschreven naar het Amerikaansche Consulaat en na een week vertelde hij, dat zij niets voor ons konden doen, doch dat er wel een Nederlandsch Consulaat was in Lyons. Hij heeft toen voor ons geschreven naar Lyons en op 24 December 1941 kwamen wij voor de rechtbank met dien advocaat en daar was ook Sally Noach. Wij kwamen toen direct, vrij, als Sally Noach ergens komt, haalt hij iedereen de bak uit. Sally Noach nam ons mee naar Toulouse, naar het Nederlandsch Tehuis, alwaar wij 25 December 1941 arriveerden. Daar zijn wij geweest tot 30 januari 1942 en het beviel ons daar niets; het was een geweldige rommel.'

¹ integrale tekst te vinden in *Het ongeloof* pagina's 161 - 165

² integrale tekst te vinden in *Het ongeloof* pagina's 167- 182

³ Bosweg 15, Noordwijk

Jaap Hinderink

Tot zover het verslag van het verhoor van Jaap Hinderink in Londen.

Daarmee had ik de personalia van *de arme ondervoede jongens* uit de mededelingen van mijn vader achterhaald.

Jaap wordt opgeleid tot geheim agent en onderneemt gedurende de oorlog diverse verzetsactiviteiten.

Zijn medevluchters Willem Inkelaar en Berend Jan Veenstra volgen in Jacksonville (VS) een vliegeropleiding, waarna zij bij 120 Squadron ML-KNIL worden ingedeeld en naar Nederlands-Indië gestuurd. Veenstra beschrijft in 1993 zijn belevenissen in *'The Escape: A True Story.'*

Als klap op de vuurpijl stuurde Ella Andriessse mij op 22 februari 2021 een artikel uit De Stentor. Het is een interview opgetekend op 4 mei 2019 door Marco van den Berg. Hij praat met Ans en Jan, jongere zuster en broer van Jaap Hinderink. De kop boven het artikel in De Stentor luidt *Hoe een van huis weggelopen Zwolse tiener uitgroeide tot een oorlogsheld*. Het gehele gezin Hinderink blijkt in de oorlog een moedige familie te zijn geweest. In dat interview een enkele zin die ik eruit haal: *'Een Nederlandse jood doet zich voor als consul en weet hen met veel bluffen te bevrijden.'*

Jaap Hinderink is in februari 2020 overleden, Berend Jan Veenstra in april 2010 en Willem Inkelaar in februari 1969.